

WWF Ελλάς
Λεμπέση 21
117 43 Αθήνα

Τηλ: +30 210 3314893
Φαξ: +30 210 3247578
www.wwf.gr

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Προς τα μέλη της Βουλής των Ελλήνων
10 Απριλίου 2017
41/31.07.2014

Θέμα: Παρατηρήσεις επί του σ.ν. «Τροποποιήσεις διατάξεων της δασικής νομοθεσίας και άλλες διατάξεις»

Το υπό συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας αποτελεί δέσμη ρυθμίσεων η οποία για πολλοστή φορά μέσα στα τελευταία χρόνια επιβραβεύει διάφορες παράνομες επεμβάσεις σε δάση και δασικές εκτάσεις. Κατατίθεται δε προς ψήφιση στη Βουλή δίχως να έχει προηγηθεί δημόσια συζήτηση και διαβούλευση, προκαλώντας εύλογη ανησυχία ότι η κατεπείγουσα και αδιαφανής διαδικασία αποσκοπεί στην απόκρυψη όχι μόνο των σοβαρών προβλημάτων αντισυνταγματικότητας, αλλά και των αρκετών φωτογραφικών και επιστημονικά ατεκμηρίωτων προτεινόμενων ρυθμίσεων.

Έχοντας με προσοχή αναγνώσει το νομοσχέδιο:

1. Σας ζητούμε να καταψηφίσετε το άρθρο 5. Οι ρυθμίσεις του επιβεβαιώνουν, πέραν πάσης αμφιβολίας, ότι η διαδικασία των «οικιστικών πυκνώσεων» χαρακτηρίζεται από απόλυτη αδιαφάνεια και έλλειψη δικαστικού ελέγχου, ενώ επιτρέπει στους ΟΤΑ να εξαιρούν όποια έκταση επιθυμούν από το δασολόγιο και τους δασικούς χάρτες. Σημειώνουμε επίσης την απόλυτη σύγχυση που χαρακτηρίζει την 3^η παράγραφο, οι συντάκτες της οποίας δεν γνωρίζουν ότι η υπαγωγή μίας έκτασης δεν κρίνεται βάσει της φωτοερμηνείας μίας μόνο αεροφωτογραφίας.

2. Σας ζητούμε να καταψηφίσετε στο σύνολό του το προτεινόμενο άρθρο 4 (με τίτλο «Γεωργική Εκμετάλλευση Εκτάσεων που Εκχερσώθηκαν Μεταξύ 1975-2007»), διότι καθιστά άνευ αντικειμένου το άρθρο 117 παρ. 3 του Συντάγματος: *«δημόσια ή ιδιωτικά δάση και δασικές εκτάσεις που καταστράφηκαν ή καταστρέφονται από πυρκαγιά ή που με άλλο τρόπο αποψιλώθηκαν ή αποψιλώνονται δεν αποβάλλουν για το λόγο αυτό το χαρακτήρα που είχαν πριν καταστραφούν, κηρύσσονται υποχρεωτικά αναδασωτέες και αποκλείεται να διατεθούν για άλλο προορισμό»*. Σύμφωνα με ρητή πρόβλεψη του άρθρου 4, περιλαμβάνονται και οι αναδασωτέες εκτάσεις, ενώ δεν εκδίδεται καν πράξη χαρακτηρισμού (προτεινόμενη 3^η παράγραφος).

Είναι εξαιρετικά αμφίβολο αν έχει επιχειρηθεί, μετά το 1975, παρόμοια γενικευμένη επιβράβευση της συστηματικής καταστροφής δασών, δασικών και χορτολιβαδικών εκτάσεων, με κάθε είδους παράνομες ενέργειες (αφού η διάταξη δεν διακρίνει), ακόμα και με εμπρησμό, η οποία μάλιστα συνοδεύεται και με αναστολή των διοικητικών πράξεων προστασίας και πρωτοκόλλων. Το νομοσχέδιο «κατάφερε» να επιδεινώσει σημαντικά ακόμα και την ισχύουσα διάταξη,¹ η οποία τουλάχιστον εξαιρεί εκτάσεις όπου υπάρχουν «κτήρια/κτίσματα». Εξοργιστικός είναι δε ο ισχυρισμός της αιτιολογικής έκθεσης ότι αυτή η επίθεση στο κράτος δικαίου και στην ισονομία γίνεται για να «εμπεδωθεί ένα αίσθημα ισότιμης μεταχείρισης των πολιτών».

3. Με το προτεινόμενο άρθρο 3, επεκτείνονται ακόμα περισσότερο οι επιτρεπτές επεμβάσεις σε δάση και δασικές εκτάσεις. Δυστυχώς, το υπουργείο δεν έχει μέχρι σήμερα θεωρήσει σκόπιμο, παράλληλα με την επέκταση, να επανεξετάσει τις επεμβάσεις που έχουν αποσπασματικά επιτραπεί τις τελευταίες δεκαετίες. Ουδέποτε η δασική υπηρεσία ή το υπουργείο εξέτασε σοβαρά το θέμα των

¹ Άρθρο 47β του ν. 998/1997, όπως τροποποιήθηκε με τους ν. 4315/2014 και 447/2016 και ισχύει.

επιτρεπτών επεμβάσεων, αξιολογώντας με προσοχή την μορφή τους, και τις προϋποθέσεις τους με ένα συνολικό τρόπο, έξω από μία πελατειακή λογική φωτογραφικών και ευκαιριακών ρυθμίσεων. Ανεξάρτητα από τα παραπάνω, θα πρέπει να σημειωθεί ότι υπάρχει ήδη διάταξη για τις εγκαταστάσεις υδατοκαλλιέργειας σε δάση και δασικές εκτάσεις,² και ότι οι εγκαταστάσεις αυτές δεν είναι γεωργικές ή κτηνοτροφικές, με την έννοια της δασικής νομοθεσίας.

4. Ζητούμε την καταψήφιση του άρθρου 1, διότι, στην ουσία του, επιτρέπει την υποκατάσταση της αντισταθμιστικής αναδάσωσης με δασοτεχνικά έργα (2^η παράγραφος). Πρόκειται για διάταξη που παραγνωρίζει ότι τα δασοτεχνικά έργα δεν αποκαθιστούν την εκτεταμένη περιβαλλοντική ζημιά από την απώλεια δασικών εκτάσεων. Επίσης, επειδή η προτεινόμενη ρύθμιση ευνοεί φορείς που είναι υπεύθυνοι για εκτεταμένες εκχερσώσεις δασών και δασικών εκτάσεων, και η αιτιολογική έκθεση εντοπίζει το πρόβλημα *«ιδιαίτερα σε περιοχές της Βόρειας Ελλάδας»*, καλούμε το ΥΠΕΝ να δημοσιοποιήσει τους φορείς του ιδιωτικού ή του δημόσιου τομέα, προς όφελος των οποίων θεσπίζεται η διάταξη.

5. Ζητούμε την τροποποίηση της διάταξης του προτεινόμενου άρθρου 2 (1^η παράγραφος), με την οποία επιτρέπονται στην ουσία εντατικές γεωργικές εκμεταλλεύσεις, με εκτεταμένες υποστηρικτικές εγκαταστάσεις, ακόμα και σε περιοχές που *«υπάγονται σε ειδικό καθεστώς προστασίας, σύμφωνα με το άρθρο 19 του ν. 1650/1986, όπως αντικαταστάθηκε από το άρθρο 5 του ν. 3937/2011 (Α' 60)»* (πρβλ. την ισχύουσα παρ. 12 του άρθρου 47, η οποία εφαρμόζεται στις επεμβάσεις των παραγράφου 5 του άρθρου 47, αλλά όχι στις επεμβάσεις της 1ης παραγράφου του ίδιου άρθρου). Η προστασία από την εκχέρσωση δασών και δασικών εκτάσεων υψηλής οικολογικής και κοινωνικής αξίας, και ιδίως όσων υπάγονται σε ειδικό καθεστώς προστασίας, αποτελεί ύψιστο δημόσιο συμφέρον.

Τα τελευταία χρόνια, με πρόσχημα την οικονομική κρίση και την ανάγκη για αύξηση των εσόδων στα δημόσια ταμεία, έχει προταχθεί η ικανοποίηση πιέσεων για πολιτική επιβράβευση και «τακτοποιήσεις» παρανομιών έναντι της ζωτικά απαραίτητης για τη χώρα μας τήρησης της νομιμότητας.

Εάν τελικά ψηφιστούν οι προτεινόμενες διατάξεις του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, θα μπορούμε πλέον χωρίς περιστροφές ή αμφιβολίες να είμαστε βέβαιοι πως έχει χαθεί ο προστατευτικός για τον δασικό μας πλούτο χαρακτήρας της "δασικής" νομοθεσίας.

Περισσότερες πληροφορίες: Γιώργος Χασιώτης, Νομικός συντονιστής, WWF Ελλάς

---

² Άρθρο 51 παρ. 2 ν. 998/1979, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 36 ν. 4280/2014 (Α' 159).